

Hekus

Bűnügyi magazin

Rendészeti és rendészeti folyóirat

Lapunk készült az IBSSA Nemzetközi Testőr és Biztonsági Szolgálatok Szövetsége együttműködésével | Megjelenik havonta | 2016.12.–2017.01. | 325 Ft

- Luxuséletet élt a zuglói cserbenhagyó gázoló
- Bodrogi Gyula színművész: Mindig tanul az ember!
- Exkluzív sorozat: egy üzletember elrablásának története
- Gyenes András az év utolsó napjaiban is versenyez

Kellemes karácsonyt és boldog új évet!

**Mi jövőre is
vigyázzuk
a rendet**

Dr. Tőreki Sándor

Dr. Hatala József

Kópcsik Károly

ÜNNEPI SZÁMUNKBAN INTERJÚT ADOTT DR. TŐREKI SÁNDOR DANDÁRTÁBORNOK, AZ ORFK BŰNÜGYI HELYETTESE, KÓPCSIK KÁROLY BV. DANDÁRTÁBORNOK, A VÁCI FEGYHÁZ ÉS BÖRTÖN VEZETŐJE, DR. HATALA JÓZSEF, A NEMZETI BŰNMEGELŐZÉSI TANÁCS (NBT) ELNÖKE (CIKKEK 4-5, 6-7. ÉS 14-15. OLDALON)

Ebben a munkában mindenkinek feladata lehet

INTERJÚ ADOTT DR. HATALA JÓZSEF, A NEMZETI BÜNMEGELŐZÉSI TANÁCS ELNÖKE

Három éve még országos rendőrfőkapitány volt dr. Hatala József (akkor rendőr altábornagy), ma a Nemzeti Bünmegelőzési Tanács elnöke. Hozzá igyekezve azon gondolkodtam, vajon nincs-e hiányérzete, hiszen korábban az összes magyar rendőr főnöke volt, egy keményen szabályozott szervezetet vezetett, most pedig – nyugállományba vonulva – a laza civilekkel küzd a bünmegelőzés érdekében.

► **Nincs hiányérzete?**

– Miért lenne? – kérdezett vissza az elnök. – Végigjártam a rendőrségi hierarchiát a helyszíneléstől a főkapitányi szélig, három ország tüntetett ki rendőri munkáért, most pedig olyan területen dolgozom, ami – ha jól működik – a bünmegelőzést szorítja

vissza, azaz volt kollégáimnak tudok segíteni.

► **Kikre támaszkodhat munkájában – azon kívül, hogy együttműködési megállapodásuk van az IBSSA-val, azaz a Nemzetközi Testőr és Biztonsági Szolgálatok Szövetségével?**

– Természetesen a rendőrségre, amelynek meghatározó szerepe van a bünmegelőzésben és a bünmegelőzésben. A polgárőrség, a különböző oktatási intézmények, a sportegyesületek, az egyházak, az önkormányzatok, a különböző karitatív szervezetek, egyesületek, családok, egyének, gazdasági társaságok mind-mind partnereink lehetnek. A végére hagytam a személy- és vagyonvédelemmel foglalkozó szervezeteket, amelyek hivatalból is a biztonság megteremtésén

dolgoznak, nekik kiemelt szerepük van a megelőzésben. Bár a cégek megrendelésére dolgoznak, de nekik komoly tapasztalataik vannak, hogy tanáccsal lássák el a megbízókat, miként módosítsanak egy-egy védelmi rendszeren.

► **Nagyon széles az önök partneri hálózata, nyilván mindenki másként értelmezi a bünmegelőzést. Hogyan tudják koordinálni például – hogy egy extrém példát említek – a pedagógusok és az építésszek megelőző munkáját?**

– Az együttműködés módszereivel is foglalkozik a bünmegelőzési stratégia. Vannak beavatkozási módszerek, amelyek lényege, hogy minél kevesebb alkalom legyen a bünmegelőzésére. A tervezők például javasolhatnak olyan építészeti megoldásokat mind a tere-

pen, mind az adott épületen belül, hogy már azt látva is lemondhat a bünmegelőzésnek szándékáról az, akinek megfordult a fejében. Ilyen az útvonalvezetés, a kerítés kialakítása, az ajtók és a zárok minősége. A pedagógus nyilván más módszerekkel dolgozik, de az építésszel (ha már ezt a példát említette) annyiban közös a dolguk, hogy felkészültségüknek köszönhetően meg tudják előzni, vagy legalábbis csökkenteni tudják a bünmegelőzésének esélyét. Ha Pistike felpofozza Karcsikát, az már csak egy folyamatnak a közepe, jobb esetben a vége. A pedagógusnak észre kell vennie – és az árulkodó jeleket mi oktatjuk –, hogy ha gond van egy fiattal. A gyerek sokszor éppen a családi légkör miatt válik agresszívvá, hiszen ha a haverok elismerik a gyerek csínytevéseit, balhéit majd

ismerhetik azokat a nemkívánatos és veszélyes jelenségeket, amelyeket időben észlelve megelőzhetik a bűnelkövetését.

► **Az imént a beavatkozás módszereit említette, de nem hívhat be mindenkit egy tanfolyamra, hogy a szakemberek elmagyarázzák, mire kell figyelni, mit kell észrevenni, hol kell beavatkozni.**

– Kezdjük ez utóbbival. Egy pedagógusnak nem kell rendőrért kiáltania, ha az egyébként „bűdös kölyök” láthatóan kezdi megszegni a társadalmi normákat, hanem le kell ülnie a szülővel és használnia kell saját tekintélyét a megoldásban. De például ha egy telep biztonsági őre azt látja, hogy fiatalok egy csoportja rendszeresen találkozik a faluszélen, az már figyelmet, de nem beavatkozást igényel. Sőt, jobb ha jelenti az önkormányzatnak, a rendőrségnek, vagy kisebb településen akár a szülői munkaközösségnek, mert az ellenőrizetlen csoportképző helyek magukban hordozzák a rossz irányba fordulást.

► **A folyosón láttam egy plakátot, Taurin trauma felirattal. Mit hirdetnek vele?**

durvább dolgait, a szülők viszont rendszeresen elmarasztalják otthon, hogy te hülye, lusta, erre képtelen vagy, akkor nyilván a gyerek oda megy, ahol sikerélménye van. Itt jelzem a szülőnek, a családnak felelősségét is, a pedagógus pedig, mint szakember, fel kell hogy fedezze, ha gond van a gyerekkel. Ezért tartunk akkreditált képzést a pedagógusoknak Bűnmegelőzés az iskolákban címmel. Itt meg-

– Egy musicalt, amely egyszerű eredménye egy általunk kezdeményezett akciónak. Legyen más a szenvedélyed – címmel mozgalmat indítottunk a hátrányos helyzetű gyerekeket oktató iskolákban. Ne az alkohol

vagy a kábítószer legyen a fiatal szenvedélye, hanem például a zene. Hangszereket vásároltunk, zenetanárokkal fogtunk össze, és a munkánknak lassan érik a gyümölcse. A gyerekeknek hasznos elfoglaltságaik lettek és jelentősen csökkent az engedély nélküli eltávozások száma az intézetekben. Pályázatot írtunk ki egy bűnmegelőzési musical megírására, és a darab elkészült. A kerettörténet, a szöveg és a zene a gyerekeké, két színházi szakember segítségével pedig már több ezren látták kelet-magyarországi színházakban és most tárgyalunk pesti előadásról is. Más vonalon a sportot állítottuk a rossz szenvedélyek helyébe, sportfelszerelést kaptak, edzésekre járnak, konkrét célokat tűztek ki maguk elé, ez is megelőzés egy formája.

► **Eddig főleg fiatalokról beszéltünk, pedig a téma nem ismer korhatárt.**

– Látja itt, az irodám falán azt a rólam készült portrét? Vagy megnézte a folyosói képeket? Ezek egy reintegrációs program keretében készültek. Ez egy többlépcsős folyamat, személyiségfejlesztő és művészeti terápiát alkalmazunk. Először a bv. intézetek dolgozói sajátították el a megfelelő technikát (övök ezek a rajzok), majd továbbadták a fogvatartottaknak. Lehet, hogy valaki, szabadulása után, ebből fog élni. Az elkészült képek biztosan sikerélményt adtak, az pedig nem a bűn felé vezet.

► **Modellt ült a bvszeknek?**

– Dehogyan is! Egy fénykép alapján készült a kép.

► **Beszélgetésünk elején szóba hozta a kis közösségek lehetőségeit. Mire gondolt konkrétan?**

– Két példát említek. A közterületek biztonsága javítja a közérzetet és egyúttal gazdasági kérdés is. Mert ahol nincs biztonság, oda nem megy a turista. Egy vidéki település víkendházait rendszeresen feltörték a téli holtszezonban. Más kérdés, hogy volt miért, mert egyszerű zár védte az értékeket, amiket nem helyeztek biztonságba, szinte csábított a lehetőség. Összefogtak a tulajdonosok a helyi polgárorséggel, az önkormányzattal, a helyben lakókkal, beosztották maguk között, hogy ki, mikor megy járőrözni – és szinte nullára leesett a betörések száma. Ezt a rendőrök feltették a honlapjukra, megnőtt az érdeklődés a biztonságos település ingatlanjai iránt, jöttek a vállalkozók is – nőtt a lakosság száma és a helyi beszédett adó. A szekszárdi szőlőhegyen a Szőlőszem mozgalom szorította vissza a bűnözést. Ott a pincéket, préházakat dézsmálták meg a tolvajok. Hasonló összefogással ők is aktív szereplői lettek a bűnmegelőzési munkának, olyannyira, hogy már a városban is szervezkednek a saját biztonságuk növeléséért.

Rózsa B. György

Az NBT elnökeként megszabja a bűnmegelőzés stratégiáját

Dr. Hatala József 2011 óta vezeti a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanácsot